Tinejdžerski dnevnici: Konflikt iz njihove perspektive Predmet i razred

Elvira Dizdarević-Abazović - priprema za čas psihologije za 3. razred. Učenici analiziraju ratne dnevničke zapise, prepoznaju i likovno prikazuju emocije te razvijaju empatiju i nenasilnu komunikaciju kroz "Zid emocija".

Tags

Активности са ученицима

Организацијски облик наставе

Предметна настава 3. разред

Врста наставног процеса

Основна врста наставе - Редовна настава

Сарадња школе са родитељима и заједницом те развој школског колектива

Активности са ученицима

Трајање

45 min

Области

Друштвено-хуманистичко подручје

Предмет

Psihologija

Кључне компетенције

Компетенција културолошке свијести и истраживања

Циљеви и исходи учења и поучавања

Ciljevi:

Kroz razgovor o dnevničkim ratnim zapisima učenici će iskazati vlastitu emociju i prepoznati emocije drugih

Ishodi:

prepoznaje i imenuje osnovne i složene emocije u tekstu (npr. strah, tuga, ljutnja, ljubav...);
pronalazi dijelove teksta koji ukazuju na određene emocije; vizuelno prikazuje emociju (kroz crtež);

razvrstava emocije na osnovu sličnosti; obrazlaže svoj izbor emocije i način njenog prikaza; uvažava i poštuje različite interpretacije drugih učenika; učestvuje u diskusiji koristeći elemente nenasilne komunikacije; razvija empatijski odnos prema osobama pogođenim ratom.

Детаљан опис реализације

Aktivnost 1

Brainstorming: Učenicima se postavi pitanje na šta prvo pomisle kada čuju riječ „konflikt“. Učenici izgovaraju riječi, a profesorica istovremeno zapisuje riječi na tabli. Nakon nekoliko minuta i prikupljenih asocijacija, učenici pregledaju upisane riječi. Slijede pitanja učenicima.

Učenici i učenice s profesoricom razgovaraju o tome da li zapisane riječi izazivaju u njima negativne ili pozitivne emocije. Obrazlažu zašto.

Dopustiti da učenici sami izvedu svoju definiciju konflikta služeći se zapisanim riječima na tabli.

Nakon što učenici sami izvedu definiciju konflikta, postaviti dodatna pitanja za dodatno promišljanje:

- Da li je svaki konflikt loš?
- Može li konflikt dovesti do boljeg razumijevanja ako nasilje nije sastavni dio?

Ova pitanja su važna da učenici razlikuju konflikt od nasilja.

Aktivnost 2

Učenicima se podijele isječci iz dnevničkih zapisa Mirsade i Assil. Istovremeno se prikazuju isječci fotografija na projektoru. Učenici čitaju kratke isječke samostalno. Naglasiti učenicima da se fokusiraju na emocije, ključne riječi i ton kojim su isječci pisani. Potpuno je uredu i obilježavati dobijeni tekst, podvlačiti, bojiti, izdvajati riječi, komentare i sl.

Po završetku učenici se dijele u četiri grupe, nasumičnim odabirom (učenici izvlače papiriće sa brojevima 1-4).

Slijedi organizacija grupa.

Aktivnost 3

Svakom učeniku u grupi se podijeli blok papir, boje (markeri, bojice, olovke).

Učenici imaju zadatak da izdvoje emocije koje su uočili u dnevničkim zapisima iz prethodne aktivnosti, te ih potom nacrtaju (koristeći boje, likove, simbole...) samostalno na blok papir.

Po završetku, učenici unutar grupa sortiraju crteže emocija, npr. svi crteži straha u jednu grupu. Tako i ostale uočene emocije.

Naglasiti da ne postoji greška u crtežu (potpuno slobodna likovna interpretacija) i da ne obilježavaju naslove na crtežima.

Aktivnost 4

Predstavnik svake grupe pomiješa crteže emocija članova grupe, izvlači broj (uz pomoć profesorice) koji označava broj grupe kojoj će dodijeliti crteže. Cilj je da se crteži razmijene među grupama. Članovi grupa pregledaju crteže te na tablu na kojoj je nastavnica napisala „ZID EMOCIJA“, i upisala „STRAH, LJUTNJA, LJUBAV, RADOST“ i „OSTALO“ (u kolonama), po jedan član grupe (po dogovoru jedan ili više njih) uzima crteže za koje pretpostavlja (uz dogovor sa članovima svoje grupe) da se ubraja u određenu kategoriju i lijepi ih (pridružuje) u odgovarajuću kolonu. Ostale grupe rade isto.

Napomena: sasvim je uredu ne prepoznati naslikanu emociju ili čak i dodati novu kolonu.

U koloni „ostalo“ učenici izlažu crteže emocija koje možda nisu odgonetnuli.

Po završetku posmatrati „Zid emocija“ i diskutovati:

1. Da li se svi slažu da su crteži u odgovarajućim kolonama emocija?
2. Jesu li učenici primijetili kako se iste emocije često crtežom ne prikazuju jednako? Zašto je to tako?
3. Koje emocije dominiraju u dnevničkim isječcima?
4. Ukoliko postoje crteži u koloni „ostalo“, zajednički ih analiziramo i pridružujemo. Može se i javiti autor crteža i izložiti svoju interpretaciju (opcionalno).

Aktivnost 5

Profesorica inicira diskusiju postavljajući pitanja:

1. Ko su bile djevojke Assil i Mirsada čije su dnevničke isječke učenici čitali, i iz kojih su država?
2. Jesu li učenici uočili neke godine u dnevničkim zapisima i da li im te godine nešto govore?
3. Mogu li shvatiti zašto su njih dvije pisale dnevničke zapise?
4. Da li su ikada crtali svoju „Piramidu života“? Profesorica pojašnjava da je to piramida koja može imati dijelova koliko učenici žele, te da se nivelira od vrha - njima najbitnije stvari u životu; do dna - najmanje bitne. Profesorica prikazuje svoju piramidu na projektoru te učenicima sugerira da naprave svoju.

Aktivnost 6

Kratka rekapitulacija aktivnosti. Definirati „konflikt“ (poslušati nekoliko učeničkih definicija iz aktivnosti 1) i dominantne emocije koje se vezuju za konflikt.

Kako su se učenici osjećali dok su čitali dnevničke isječke, crtali emocije i razvrstavali ih na „Zid emocija“?

Kako bi izgledali odnosi u školi kada bi i učenici i nastavnici prije svake reakcije pokušali razumjeti emocije druge osobe?

Aktivnost 7

Prije najave sljedećeg časa kratko porazgovarati s učenicima o tome kako razumijevanje emocija druge osobe može pomoći da se spriječi ili smiri sukob te kako empatija doprinosi mirnijim odnosima među ljudima?

Najava sljedećeg časa i diskusije o važnosti pisanja dnevnika.

Da li postoje učenici dobrovoljci koji bi donijeli svoj lični dnevnik (uz napomenu da sadržaj ne moraju dijeliti)?

Праћење и процењивање

-

Идеје за домаће задатке (наставак активности) и укључивање родитеља

-

Савјети за друге наставнике/це код реализације ове лекције/теме

-

Методе и технике

Metoda razgovora

Brainstorming

Collections

Припреме за часове

Припрема за час - Средња школа